

Stageprojecten Instituut voor de Nederlandse Taal
Terminologie en Vertalen

1. **Opbouw termenbank hogeronderwijsterminologie**
2. **Meertalige terminologie in het hoger onderwijs**
3. **Terminologisch onderzoek (algemeen)**
4. **Opbouw van terminologische data voor de Europese commissie**
5. **Meertalige terminologie in de verzekeringssector**
6. **Wetenschappelijke terminologie voor basiscursussen ingenieurswetenschappen**
7. **Vertalen website www.ivdnt.org**
8. **Vertalen definities *Oudnederlands Woordenboek***

9. **[Vertalen definities *Vroegmiddelnederlands Woordenboek, Middelnederlandsch Woordenboek* en *Woordenboek der Nederlandsche Taal* en het *Algemeen Nederlands Woordenboek*]**

Opbouw termenbank hogeronderwijsterminologie

Opdracht: Het helpen bij de opbouw van een termenbank van begrippen die in gebruik zijn bij de Nederlandse universiteiten en hogescholen.

Onderzoeksvraag: Hoe staat het met de consistentie in de terminologie en de concepten gebruikt in het hoger onderwijs in Nederland?

Methode: Case study : op basis van relevant materiaal een corpus bouwen en dit analyseren met SketchEngine en SDL Trados/MultiTerm. Ontwikkelen van een begrippenstructuur met i-term. Verder ontwikkelen van een vertaalgeheugen met terminologie.

Een en ander sluit aan bij het pilotproject [HOTNeV](#) (Hoger Onderwijs Terminologie in Nederland en Vlaanderen) dat momenteel loopt op het IvdNT. Dit is een samenwerkingsverband tussen de NUT-vertaaldiensten (Nederlandstalige Universitaire Talencentra) en het Instituut voor de Nederlandse Taal. De opzet is zo'n 100 tot 200 termen te verzamelen, te analyseren en terminologisch te beschrijven, zodat ze na accordering beschikbaar zijn voor gebruikers (inclusief bestuurders, vertalers, terminologen, docenten, secretariaten etc.).

Talenkeuze : Nederlands.

Basisliteratuur:

Bergenholtz, H. & Tarp, S. (1995). Manual of specialized lexicography: the preparation of specialized dictionaries. Benjamins: Amsterdam.

Fellbaum, C. (2007). Idioms and collocations: Corpus-based Linguistic and Lexicographic Studies. Continuum: Londen.

ISO/FDIS 704 (2009) Terminology work - Principles and methods. Geneva: International Standards Organisation.

Kockaert, H.J; & Steurs, F. (2015) Handbook of Terminology. John Benjamins. Amsterdam - New York.

Sandrini, P. (2006). LSP Translation and Globalization. In Gotti, M. & Šarčević, S. red. 2006. Insights into Specialized Translation. Peter Lang: Bern.

Teubert, W. & Čermáková, A. (2007). Corpus Linguistics: A short introduction. Continuum: Londen.

Meertalige terminologie in het hoger onderwijs

Opdracht: Het analyseren van verschillende documenten over de Europese hogeronderwijsruimte en de termen die er in verschillende talen worden gebruikt, altijd vertrekkend vanuit het Engels.

Onderzoeksvraag: Is er consistentie of inconsistentie in de terminologie en de concepten gebruikt in het hoger onderwijs in Europa?

Methode: Case study : op basis van een relevant materiaal een corpus bouwen en dit analyseren met SketchEngine en SDL Trados/MultiTerm. Ontwikkelen van een begrippenstructuur met i-term. Verder ontwikkelen van een vertaalgeheugen met meertalige terminologie.

Talenkeuze : Engels/Nederlands.

Basisliteratuur:

Baker, P. (2006). Using corpora in discourse analysis. Continuum: Londen.

Bergenholtz, H. & Tarp, S. (1995). Manual of specialized lexicography: the preparation of specialized dictionaries. Benjamins: Amsterdam.

Fellbaum, C. (2007). Idioms and collocations: Corpus-based Linguistic and Lexicographic Studies. Continuum: Londen.

ISO/FDIS 704 (2009) Terminology work - Principles and methods. Geneva: International Standards Organisation.

Kockaert, H.J; & Steurs, F. (2015) Handbook of Terminology. John Benjamins. Amsterdam - New York.

Sandrini, P. (2006). LSP Translation and Globalization. In Gotti, M. & Šarčević, S. red. 2006. Insights into Specialized Translation. Peter Lang: Bern.

Teubert, W. & Čermáková, A. (2007). Corpus Linguistics: A short introduction. Continuum: Londen.

Terminologisch onderzoek (algemeen)

Opdracht: Het uitvoeren van terminologisch onderzoek m.b.t. bepaalde vakgebieden (onderwijs, overheid, gezondheid, zorg, bouw, sport, etc. of kleiner: rekenen/wiskunde, voetbal, koken, overgewicht, etc.), eventueel contrastief Nederland - Vlaanderen

Methode: Case study : op basis van relevant materiaal een corpus bouwen en dit analyseren met SketchEngine en SDL Trados/MultiTerm. Ontwikkelen van een begrippenstructuur met i-term. Verder ontwikkelen van een vertaalgeheugen met meertalige terminologie.

Talenkeuze : Nederlands.

Basisliteratuur:

Bergenholtz, H. & Tarp, S. (1995). Manual of specialized lexicography: the preparation of specialized dictionaries. Benjamins: Amsterdam.

Fellbaum, C. (2007). Idioms and collocations: Corpus-based Linguistic and Lexicographic Studies. Continuum: Londen.

ISO/FDIS 704 (2009) Terminology work - Principles and methods. Geneva: International Standards Organisation.

Kockaert, H.J; & Steurs, F. (2015) Handbook of Terminology. John Benjamins. Amsterdam - New York.

Sandrini, P. (2006). LSP Translation and Globalization. In Gotti, M. & Šarčević, S. red. 2006. Insights into Specialized Translation. Peter Lang: Bern.

Teubert, W. & Čermáková, A. (2007). Corpus Linguistics: A short introduction. Continuum: Londen.

+ aanvulling per vakgebied

Opbouw van terminologische data voor de Europese commissie

Opdracht: Op basis van bestaande corpora en reeds gedeeltelijk ontwikkeld terminologiemateriaal van de vertaaldienst van de Europese commissie verder terminologie voor een bepaald domein uitwerken.

Relevante domeinen:

Cybercriminaliteit, corruptie, energie/netcodes/elektriciteit, asiel en migratie, financiën, begroting, bankwezen, douane, gezondheid (mens en dier)

Onderzoeksvraag: Harmonisatie van EU-terminologie. Hoe kunnen terminologiedatabanken en corpusanalyses helpen bij het één maken van de terminologie voor EU-wetgeving?

Methode: op basis van reeds bestaande materiaalverzamelingen van de Europese Commissie en reeds gedeeltelijk uitgewerkte terminologiebestanden de verzameling aanvullen en corrigeren. Studie van de harmonisering van de terminologie in bepaalde domeinen. Gebruik maken van bepaalde specifieke software zoals SketchEngine en SDL Trados/MultiTerm. Ontwikkelen van een begrippenstructuur met i-term. Opbouwen van een terminologiebank met brontaal Nederlands, definities en vertaling naar het Engels

Basisliteratuur:

Alcaraz, E. & Hughes, B. (2002). Legal translation explained. St. Jerome: Manchester.

Baker, P. (2006). Using corpora in discourse analysis. Continuum: Londen.

Bergenholtz, H. & Tarp, S. (1995). Manual of specialized lexicography: the preparation of specialized dictionaries. Benjamins: Amsterdam.

Boquet, C. (2000). Traduction juridique et appropriation par le traducteur: La traduction juridique - Histoire, théorie(s) et pratique. ASTTI/ETI: Bern.

Dirix, E., Tilleman, B. & Orshoven, P. van. (2004). De Valks Juridisch Woordenboek. Intersentia: Antwerpen.

Fellbaum, C. (2007). Idioms and collocations: Corpus-based Linguistic and Lexicographic Studies. Continuum: Londen.

ISO/FDIS 704 (2009) Terminology work - Principles and methods. Geneva: International Standards Organisation.

Kjaer, A.L. (1990). Context-conditioned word combinations in Legal language. Journal of the International Institute for Terminology Research-IIFF. Österreichisches Normungsinstitut: Wien, 21-32.

Kockaert, H. J., Vanallemeersch, T. & Steurs, F. (2007). *Term-based Context Extraction in Legal Terminology: a case study in Belgium*. In Fóris, Ágota - Pusztay, János (eds). *Current Trends in Terminology, International Conference on Terminology. Szombathely, Hungary - Terminologia et Corpora 4. BDF*.

Kockaert, H.J; & Steurs, F. (2015) *Handbook of Terminology*. John Benjamins. Amsterdam - New York.

Laenens, J., Broeckx, K. & Scheers, D. (2004). *Handboek gerechtelijk recht. Intersentie. Antwerpen - Oxford*.

Sandrini, P. (2006). *LSP Translation and Globalization*. In Gotti, M. & Šarčević, S. red. 2006. *Insights into Specialized Translation*. Peter Lang: Bern.

Teubert, W. & Čermáková, A. (2007). *Corpus Linguistics: A short introduction*. Continuum: Londen.

Wagner, A. & Cacciaguidi-Fahy. (2006). *Legal Language and the Search for Clarity: Practice and tools*. Peter Lang: Bern.

Meertalige terminologie in de verzekeringssector

Opdracht: Het analyseren van verschillende verzekeringspolissen voor brontaal Nederlands, bouwen van een conceptstelsel en vergelijken van polissen van verschillende maatschappijen.

Onderzoeksvraag: Is er consistentie of inconsistentie in de terminologie en de concepten gebruikt in verzekeringspolissen. En wat met de vertalingen?

Methode: Case study : op basis van een aantal polissen een corpus bouwen en dit analyseren met SketchEngine en SDL Trados/MultiTerm. Verder ontwikkelen van een vertaalgeheugen met meertalige terminologie.

Talenkeuze : te bespreken.

Basisliteratuur:

Alcaraz, E. & Hughes, B. (2002). Legal translation explained. St. Jerome: Manchester.

Baker, P. (2006). Using corpora in discourse analysis. Continuum: Londen.

Bergenholtz, H. & Tarp, S. (1995). Manual of specialized lexicography: the preparation of specialized dictionaries. Benjamins: Amsterdam.

Boquet, C. (2000). Traduction juridique et appropriation par le traducteur: La traduction juridique - Histoire, théorie(s) et pratique. ASTTI/ETI: Bern.

Dirix, E., Tilleman, B. & Orshoven, P. van. (2004). De Valks Juridisch Woordenboek. Intersentia: Antwerpen.

Fellbaum, C. (2007). Idioms and collocations: Corpus-based Linguistic and Lexicographic Studies. Continuum: Londen.

ISO/FDIS 704 (2009) Terminology work - Principles and methods. Geneva: International Standards Organisation.

Kjaer, A.L. (1990). Context-conditioned word combinations in Legal language. Journal of the International Institute for Terminology Research-IIFF. Österreichisches Normungsinstitut: Wien, 21-32.

Kockaert, H. J., Vanallemeersch, T. & Steurs, F. (2007). Term-based Context Extraction in Legal Terminology: a case study in Belgium. In Fóris, Ágota - Pusztay, János (eds). Current Trends in Terminology, International Conference on Terminology. Szombathely, Hungary - Terminologia et Corpora 4. BDF.

Kockaert, H.J.; & Steurs, F. (2015) Handbook of Terminology. John Benjamins. Amsterdam - New York.

Laenens, J., Broeckx, K. & Scheers, D. (2004). Handboek gerechtelijk recht. Intersentie. Antwerpen - Oxford.

Sandrini, P. (2006). LSP Translation and Globalization. In Gotti, M. & Šarčević, S. red. 2006. Insights into Specialized Translation. Peter Lang: Bern.

Teubert, W. & Čermáková, A. (2007). Corpus Linguistics: A short introduction. Continuum: Londen.

Wagner, A. & Cacciaguidi-Fahy. (2006). Legal Language and the Search for Clarity: Practice and tools. Peter Lang: Bern.

Wetenschappelijke terminologie voor basiscursussen ingenieurswetenschappen

Opdracht: Het analyseren van cursusmateriaal voor industriële ingenieurswetenschappen, bouwen van conceptmodellen en creëren van een terminologiedatabank met brontaal Nederlands.

Onderzoeksvraag: Hoe kunnen terminologiedatabanken helpen bij het ondersteunen van de basiscursussen Bachelor 1 van een bepaalde studierichting.

Methode: Case study : op basis van een aantal cursussen een corpus bouwen en dit analyseren met SketchEngine en SDL Trados/MultiTerm. Opbouwen van een terminologiebank met brontaal Nederlands, definities en vertaling naar het Engels

Talenkeuze: Nederlands/Engels

Basisliteratuur:

Alcaraz, E. & Hughes, B. (2002). Legal translation explained. St. Jerome: Manchester.

Baker, P. (2006). Using corpora in discourse analysis. Continuum: Londen.

Bergenholtz, H. & Tarp, S. (1995). Manual of specialized lexicography: the preparation of specialized dictionaries. Benjamins: Amsterdam.

Boquet, C. (2000). Traduction juridique et appropriation par le traducteur: La traduction juridique - Histoire, théorie(s) et pratique. ASTTI/ETI: Bern.

Dirix, E., Tilleman, B. & Orshoven, P. van. (2004). De Valks Juridisch Woordenboek. Intersentia: Antwerpen.

Fellbaum, C. (2007). Idioms and collocations: Corpus-based Linguistic and Lexicographic Studies. Continuum: Londen.

ISO/FDIS 704 (2009) Terminology work - Principles and methods. Geneva: International Standards Organisation.

Kjaer, A.L. (1990). Context-conditioned word combinations in Legal language. Journal of the International Institute for Terminology Research-IIFF. Österreichisches Normungsinstitut: Wien, 21-32.

Kockaert, H. J., Vanallemeersch, T. & Steurs, F. (2007). Term-based Context Extraction in Legal Terminology: a case study in Belgium. In Fóris, Ágota - Pusztay, János (eds). Current Trends in Terminology, International Conference on Terminology. Szombathely, Hungary – Terminologia et Corpora 4. BDF.

Kockaert, H.J; & Steurs, F. (2015) Handbook of Terminology. John Benjamins. Amsterdam - New York.

Laenens, J., Broeckx, K. & Scheers, D. (2004). Handboek gerechtelijk recht. Intersentie. Antwerpen - Oxford.

Sandrini, P. (2006). LSP Translation and Globalization. In Gotti, M. & Šarčević, S. red. 2006. Insights into Specialized Translation. Peter Lang: Bern.

Teubert, W. & Čermáková, A. (2007). Corpus Linguistics: A short introduction. Continuum: Londen.

Wagner, A. & Cacciaguidi-Fahy. (2006). Legal Language and the Search for Clarity: Practice and tools. Peter Lang: Bern.

Vertalen website www.ivdnt.org

Opdracht: Het in het Engels vertalen van (delen van) de website van het INT.

Er is slechts een zeer bescheiden stukje tekst in het Engels beschikbaar. Delen van de website die allereerst voor vertaling in aanmerking komen, zijn:

<http://www.ivdnt.org/taalmaterialen>

<http://www.ivdnt.org/clarin-eric>

<http://www.ivdnt.org/over-ons/wie-zijn-wij/missie-visie>

<http://www.ivdnt.org/over-ons/wie-zijn-wij/organisatie>

<http://www.ivdnt.org/over-ons/contact/routebeschrijving>

<http://www.ivdnt.org/onderzoek-a-onderwijs/lexicologie-a-lexicografie/beschrijving-van-de-woordenschat>

<http://www.ivdnt.org/onderzoek-a-onderwijs/lexicologie-a-lexicografie/definities-en-semagrammen>

<http://www.ivdnt.org/onderzoek-a-onderwijs/lexicologie-a-lexicografie/algemeen-nederlands-woordenboek>

<http://www.ivdnt.org/onderzoek-a-onderwijs/lexicologie-a-lexicografie/woordcombinaties>

<http://www.ivdnt.org/onderzoek-a-onderwijs/lexicologie-a-lexicografie/neologismen>

<http://www.ivdnt.org/onderzoek-a-onderwijs/lexicologie-a-lexicografie/historische-woordenboeken>

<http://www.ivdnt.org/onderzoek-a-onderwijs/lexicologie-a-lexicografie/etymologie>

<http://www.ivdnt.org/onderzoek-a-onderwijs/taaltechnologie/computerlinguïstiek>

<http://www.ivdnt.org/onderzoek-a-onderwijs/taaltechnologie/softwareontwikkeling>

<http://www.ivdnt.org/onderzoek-a-onderwijs/taaltechnologie/open-source>

<http://www.ivdnt.org/onderzoek-a-onderwijs/spelling-grammatica/groene-boekje>

<http://www.ivdnt.org/onderzoek-a-onderwijs/spelling-grammatica/hulk-keurmerk-spelling>

<http://www.ivdnt.org/onderzoek-a-onderwijs/spelling-grammatica/spelspiek>

<http://www.ivdnt.org/onderzoek-a-onderwijs/spelling-grammatica/e-ans>

<http://www.ivdnt.org/onderzoek-a-onderwijs/terminologie/steunpunt-nederlandstalige-terminologie>

<http://www.ivdnt.org/onderzoek-a-onderwijs/terminologie/evenementen>

<http://www.ivdnt.org/onderzoek-a-onderwijs/projecten/nederlab>

<http://www.ivdnt.org/onderzoek-a-onderwijs/projecten/clariah>

<http://www.ivdnt.org/onderzoek-a-onderwijs/projecten/gigant>

<http://www.ivdnt.org/onderzoek-a-onderwijs/projecten/taalportaal>

<http://www.ivdnt.org/onderzoek-a-onderwijs/projecten/afgeronde-europese-projecten>

Minder urgent maar zeker niet ongewenst zijn:

<http://www.ivdnt.org/nieuws>

<http://www.ivdnt.org/over-ons/wie-zijn-wij/raad-van-toezicht>

<http://www.ivdnt.org/over-ons/wie-zijn-wij/financien-beleid>

<http://www.ivdnt.org/over-ons/wat-doen-wij/werk-werkwijze>

<http://www.ivdnt.org/over-ons/contact/adres-gegevens>

<http://www.ivdnt.org/over-ons/contact/taalvragen>

<http://www.ivdnt.org/over-ons/voor-de-pers/persberichten>

<http://www.ivdnt.org/onderzoek-a-onderwijs/lexicologie-a-lexicografie/neologisme-van-de-week>

<http://www.ivdnt.org/onderzoek-a-onderwijs/webrubrieken/weg-met-dat-woord-2016>

<http://www.ivdnt.org/onderzoek-a-onderwijs/webrubrieken/woordbaak>

<http://www.ivdnt.org/onderzoek-a-onderwijs/webrubrieken/terug-in-de-taal>

<http://www.ivdnt.org/onderzoek-a-onderwijs/webrubrieken/gelegenheidswoordenboekjes>

<http://www.ivdnt.org/onderzoek-a-onderwijs/webrubrieken/jaaroverzicht-in-neologismen>

<http://www.ivdnt.org/onderzoek-a-onderwijs/projecten/enel>

<http://www.ivdnt.org/onderzoek-a-onderwijs/publicaties/publicaties-medewerkers>

<http://www.ivdnt.org/onderzoek-a-onderwijs/publicaties/trefwoord>

Basisliteratuur:

Literatuur over vertalen

Vertalen definities Oudnederlands Woordenboek

Opdracht: Het vertalen in het Engels en het Duits van de definities van het Oudnederlands Woordenboek.

Het gaat om ongeveer 4800 woordenboekartikelen. De meeste daarvan hebben een synoniemdefinitie, maar er zijn er ook met andere definities.

Vb 1 synoniemdefinitie

Betekenis

Nr.:

Label:

+ Definitie:

Tekst:

Gramm. verb.:

Semantische verb.:

Vertaling Duits:

Vertaling Engels:

Opmerking:

Verwijzing:

Vb 2 andere definitie

Betekenis

Nr.:

Label:

+ Definitie:

Tekst:

Ww. functie:

Ww. subklasse:

Ww. aard:

Ww. vervoeging:

Ww. combinaties:

Gramm. verb.:

Semantische verb.:

Vertaling Duits:

Vertaling Engels:

Opmerking:

Verwijzing:

Basisliteratuur:

Aad Quak, Echt Oudnederlands?

http://www.inl.nl/images/stories/onderzoek_en_onderwijs/lexicologie_en_lexicografie/quak_oratie_2008.pdf.

Tanneke Schoonheim, Oudnederlands en het *Oudnederlands Woordenboek*.

http://www.inl.nl/images/stories/onderzoek_en_onderwijs/lexicologie_en_lexicografie/onw_inleiding.pdf.

[Tanneke Schoonheim], De bronnen van het Oudnederlands Woordenboek.

http://www.inl.nl/images/stories/onderzoek_en_onderwijs/lexicologie_en_lexicografie/onw_bronnen_van%20het%20onw.pdf.

[Tanneke Schoonheim], Wat is Oudnederlands.

http://www.inl.nl/images/stories/onderzoek_en_onderwijs/lexicologie_en_lexicografie/onw_wat_is_oudnederlands.pdf.

Literatuur over vertalen

Vertalen definities *Vroegmiddelnederlands Woordenboek*, *Middelnederlandsch Woordenboek* en *Woordenboek der Nederlandsche Taal* en het *Algemeen Nederlands Woordenboek*

Opdracht: Het vertalen in het Engels en het Duits van de definities van het *Vroegmiddelnederlands Woordenboek*, het *Middelnederlandsch Woordenboek*, het *Woordenboek der Nederlandsche Taal* en het *Algemeen Nederlands Woordenboek*.

NB: Hiervoor moet in de betreffende woordenboeken dan wel een voorziening getroffen worden, zoals in het *Oudnederlands Woordenboek*.

Basisliteratuur:

Inleidingen op en enkele relevante artikelen over de betreffende woordenboeken

Literatuur over vertalen